

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A nyomozó járőrök jegyzete.

Irtá : Argus.

A nyomozó járőr puhatolódzásainak, adatgyűjtésének és nyomozásának eredményéről, illetőleg a tapasztalatról, valamint a kikérdezett egyének (terheltek és tanúk) nyilatkozatairól, a mennyiben ezeket nem tarthatná pontosan emlékezetben, a csendőrségi II. szolgálati utasítás 138. §-ának 2. bekezdése értelmében, írásbeli feljegyzéseket köteles készíteni s eme jegyzetek alapján bevonuláskor, az idézett utasítás 139. §-ának megfelelően, őrsparancsnokának szóbeli jelentést kell tennie, még pedig olyan részletességgel, hogy annak alapján az őrsparancsnok, a tényállást minden oldalról teljesen megvilágító jelentést tehesse a hatóságnak.

Ez utóbb jelzett szakasz rendelkezése, a csendőrfelügyelőség «Irányelvek a legénység oktatásához» 388. csf. 1906. számú rendelete folytán annyiban módosult, hogy azok a csendőrök illetve csendőr cz. őrsvezetők, a kik III-ad osztályú írók, mikor járőrvezetőként működnek, a kinyomozott esetekről szóló jelentés fogalmazványát magok kötelesek elkészíteni s felülbírálás végett, a vonatkozó jegyzetekkel együtt, az őrsparancsnoknak átadni.

Ez különben teljesen egyre megy, mert a megállapított helyessége iránti felelősség mind a két esetben a nyomozást, puhatolást teljesített járőr, jobban mondva a járőrvezetőt terheli.

Kivéve természetesen azt a néha-néha előfordulható eseteket, a mikor az őrsparancsnok, a jegyzetekkel támogatott szóbeli vagy írásbeli jelentések felülbírálásánál az esetleg előforduló hiányokat észre nem veszi s így a hatósághoz tett jelentés hézagossága miatt a nem szándékosan ugyan, de mindenesetre felületességéből elkövetett mulasztásért ő is felelősséggel tartozik.

Jelen közlemény megírásánál nem az a cél vezet, hogy egyes megtörtént ilyen mulasztásokat, illetve konkrét eseteket felsoroljak. Csak épen rámutatni akarok arra, hogy az említett jegyzetek minél alaposabb összeállításra mily fontos kötelességet ró a nyomozást teljesítő járőrvezetőre. S hogy fontos és mellőzhetetlen kötelessége volna ez még akkor is, ha az utasítás e részben felre nem érthető rendelkezéseket nem tartalmazna.

Igaz ugyan, hogy a csendőri jelentés szerint megállapított tényállás, a hatóságok előtt csak tájékozásul szolgál s egyes kivételes esetektől eltekintve, az ügyben való itélkezéskor azokat nem irányíthatja.

Vannak ugyanis kibágások, vagy jelentéktelenebb vétségek, a melyeknél a hatóságok csupán a csendőrség által helyesen megállapított és félre nem magyarázható bizonyítékokkal esetleg bűnjelleggel támogatott tényállás alapján, még az esetleg tagadásban levő terhelteket is elítélik. És pedig azért, mert annyi bizalommal vannak a csendőrség iránt, hogy a jelentésben lefektetett állításait nem vonják kétségbe.

Hogy ez így van, arra számtalan példát hozhatnánk fel, különösen a közigazgatási hatóságok által hozott ítéleteknél, a melyeknél az indokolás csupán és kifejezetten a csendőri jelentéseken alapul.

Büntetteknél vagy súlyosabb természetű vétségeknél azonban mindig a kir. ügyészség által elrendelt községi előjárásági, vagy a vizsgáló bíró által saját hatáskörében eszközölt kihallgatások előzik meg a bírósági tárgyalást. De még ezek a kihallgatások is mindig a csendőri jelentés által jelzett irányban haladnak mindaddig, míg csak olyan adat nem vetődik felszínre, a melyre a csendőri jelentés felvilágosítást nem nyújt.

Sőt gyakran előfordul, hogy főtárgyalásokon egyes nem eléggé tisztázható mozzanatok megvilágítására, vagy tanuvallomások mi okból való eltérésének tisztázására, éppen a csendőri jelentéseket olvassák fel.

A csendőri jelentésekbe helyezett bizalomnak tehát olyan előnyös megnyilvánulásai ezek, a melyekkel való visszaélést kerülni és a csendőri jelentések helyességébe vetett bizalmat fokozni minden csendőregyén fontos kötelessége. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a nyomozás eredményéről szóló jegyzeteink s ennek alapján készített jelentéseink teljesen megfelelnek a való tényeknek.

Közismert tény, hogy bármily jó emlékező tehetsége is van az embernek, órák múltán még sem tud pontosan visszaemlékezni az előtte lejátszódott vagy elmondott esetek minden részletére. Még fokozottabb mérvben előfordulhat ez a csendőrnél, mert míg arra kerülne a sor, hogy a látottakat vagy hallottakat elmondhassa vagy papírra vethesse, vagy a saját maga által való erőszakos

Első magyar vill. erő berend. hangsz. gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szorgalmazta és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.** 6

STOWASSER JÁNOS

osztályi és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

kombináltság vagy esetleg közbejött más események téves irányba terelik emlékező tehetőségét és gondolatmenetét.

És, ha nincs jelen az, a kinek a vallomása illetve bemondása az előző helyes irányt megadta, csak teljesen megbízható jegyzeteire van utalva, s ha ilyenek nem állanak rendelkezésére, legkevésbé sem lehet esodálkozni rajta, hogy a megállapított valódi tényállás helyett egy, kisebb vagy nagyobb részben eltérő tényállással számol be őrsparancsnokának az illető járőrvezető.

Már pedig tagadhatatlan, hogy a csendőr járőr legtöbb esetben ilyen helyzetben van. Mert mielőtt az elért eredményről őrsparancsnokának beszámolhatna, a tanukat, sok esetben a terhelteket is elbocsátja; s mielőtt még őrsére bevonulhatna, esetleg közbejött más bűnesetek kinyomozásával is foglalkoznia kell s így nemcsak órák, hanem gyakran napok múltán vonulva be őrsére, könnyen elfelejthetné az előtte elmondottakat s ha jól összeállított jegyzetei nincsenek, nem is lehet a valódi tényállásnak megfelelő és teljesen megbízható jelentést.

Ennélfogva csak az a járőr eszelekszik helyesen, és annak a jelentése fogadható el megbízhatónak, a mely az általa megállapítottak minden részletét, pontról-pontra kétségtelenül megvilágító jegyzekkel támogatja.

Hogy ez a jegyzék milyen terjedelmű legyen, s miféle adatokat tartalmazzon, az mindig a kinyomozott bűnesemény minőségétől függ. Ezt sablonszerűen s egy lapközlemény keretében megállapítani nem is lehet.

E részben a sablonszerűség a káros, a tettes és a tanúk személyazonosságának, lakhelyének, büntetett vagy büntetlen előéletének megállapításáig terjedhet csak. — Ellenben a további adatokra nézve a szerint változik, a miként azt a nyomozás alatt álló eset minősége és terjedelme megkívánja.

Mégis, a mennyire tehetségemben áll, megkísérlem felsorolni mindazokat az adatokat, a melyeket egy megbízható jegyzéknek szerintem tartalmaznia kell.

Első minden esetben a káros vagy sértett előadása. Mert minden nyomozás ennek az alapján veszi kezdetét.

Itt feljegyzendő, hogy kinek a kárára vagy sérelmére, mely napszakban, általában vagy kevésbé forgalmas vagy éppen alig járt területen, nyílt vagy zárt helyen, minő kár vagy sérelem okoztatott.

Ezt követi a helyszíni szemle eredménye folytán tapasztalt vagy éppen megállapított adatok feljegyzése, még pedig, ha annak szüksége fennforog, szakértő egyénekkel való megállapítás alapján és az egyes tárgyaknak vagy nyomoknak esetleg bűnjeleknek és azok helyeinek szabatos megjelölésével, a helyes távolság, magasság, mélység, súly vagy terjedelem méreteinek pontos megállapításával s az egyes tárgyaknak irodalmi esetleg tájbeszéd szerinti megnevezésével.

A helyszíni szemlénél szükséges lehet annak a feljegyzése is, hogy az esetleg talált nyom mely irányból vagy mely irányba, s valamely természetes vagy mesterséges akadályon (folyón, patakon, úrkon, gáton, deszkavagy kökerítésen, garádon) át vezet-e, a melyeken való át- vagy behatolás val mely és milyen segédeszközökkel vagy anélkül is lehetséges volt.

Ha segédeszközökre volt szükség s annak minősége megállapítható, feljegyzendő az is, hogy a tettes magával hozta-e vagy a közelben és hol szerezte; s hogy a bűnesemény befejeztével visszavitte-e előbbi helyére vagy a helyszínén hagyta azokat.

A helyszínén talált nyomokra nézve feljegyzendő, hogy a tettes cipőben, csizmában, ruhaneműből vagy bőrből készült bocskorban vagy éppen mezítláb volt-e?

Ezekután következnek a tanubemondások feljegyzése; már t. i. azoké a tanuké, a kik a bűnesemény elkövetéséről és a tettes kilétéről tudhatnak és felvilágosítással szolgálhatnak.

Tulajdonképen ugyan a gyanúsított volna először kikérdezendő. De mert sohase tudhatja a nyomozó csendőr, hogy a gyanúsított beismeri-e vagy tagadni fogja bűnöségét, sőt mivel legtöbb esetben a tanúk bemondása alapján akadunk rá a gyanúsítottira is, mindig jó előre gondoskodni arról, hogy a járőr már a gyanúsított kikérdezésénél bizonyítékokkal rendelkezék, hogy ezeket az esetleg tagadással védekező gyanúsított elé tárva, a beismerést ez által is biztosíthassa.

A tanúk előadásából addig, míg részletesen el nem beszélték a mit tudnak, semmit sem kell feljegyezni. Ezek nagyobb része ugyanis olyan bőbeszélűséggel adja elő, a mit tud, hogy ha az mind jegyzékbe kerülne, nagyon megnehezítené az áttekintést. Ennélfogva teljesen végighallgatott előadásának csak a lényeges részét kell papírra vetni s ezt ismételtelen fel kell olvasni előtte s megkérdezni, hogy megértette-e és hogy megfelel-e az ő előadásának.

A feljegyzésnél vigyázni kell a tanúk kifejezéseire és lehetőleg ugyanazon szavakkal és kifejezésekkel kell megrögzíteni a bemondását, a mint ő előadta s ugyanúgy kell azt leírni a hatósághoz tett jelentésbe is, mert ha a későbbi kihallgatásoknál eltérően vallana és a csendőrség előtt tett bemondását elébe tárnák — mint az sok esetben a bírósági tárgyalásoknál is előfordul — mindjárt jobban fog rá emlékezni, mert ráismer a saját elbeszélésére és megmarad a csendőr-járőr előtt tett bemondása mellett.

Ha pedig a tanúk vallomásából annak feljegyzése eme feljegyzés által annak megállapítása válik szükségessé, hogy a gyanúsítottat a nap mely szakában, mily ruhában s mily körülmények között látta s hogy vitt-e valamit, a ruházat leírását pontosan az ő előadása szerint kell jegyzékbe venni, valamint azt is, hogy a mit

A legjobb órák,

47

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.

Javítások 5 évi jótállás mellett.

Arjegyzék ingyen!

esetleg magával vitt, becsomagolva vagy csomagolás nélkül volt-e és a bóna alatt, a hátán vagy a kezében függesztve vitte-e.

Ha pedig az az eset fordulna elő, hogy a bűncselekmény elkövetésének egy és ugyanazon mozzanatát együttesen jelen volt több tanu is látta, de közülök egyik vagy másik a nyomozás alkalmával bármily okból kikérdezhető nem lenne, az esetről szóló jelentésben még akkor sem szabad rájuk mint kikérdezett tanukra hivatkozni, ha kikérdezett társa azt állítaná, hogy az se tud többet mint ő s a mit tud, vele egyformán tudja.

A bíróságnál ugyanis könnyen kiderülhet ez a felületesség és veszélyezteteti a csendőri jelentés megbízhatóságát.

Az ilyen tanuk, ha kikérdezésük fontos és tartózkodási helyük ismeretes, mindenesetre kikérdezendők, esetleg más örs útján kikérdeztetendők; — ha pedig a bűncselekmény tényállásának már többek által igazolt részletéről tudna csak, neve a vonatkozó részletre megnevezett tannké után megemlítendő ugyan, de azzal a megjegyzéssel, hogy egy vagy más okból kikérdezhető nem volt s hogy kikérdezése iránt történt-e intézkedés vagy nem.

A gyanúsítottak előadásáról szóló feljegyzések terjedelme mindig attól függ, beismeri-e a bűncselekmény elkövetését vagy tagadja.

Ha beismeri és pedig úgy ismeri be, a mint annak tényállása a tanuk vallomásával már megállapított, ez esetben csak azokat kell megállapítani és feljegyezni, hogy saját kezdeményezéséből vagy másnak és kinek felbujtására cselekedett; voltak-e büntársai és kik; a bűnjeleket önként előadta-e és honnan; a jogtalanul szerzett dologból juttatott-e másnak, kinek és mit, pénzért-e vagy ajándékozás czimén, vagy éppen a bűncselekménynél nyújtott segély viszonzása fejében s hogy a megnevezett ismerte-e vagy ismerhette-e a vett vagy kapott dolognak bűncselekményből való származását is.

Feljegyzendők a gyanúsított előadásából azok is, a miket ő a saját mentiségére mint enyhítő körülményeket felhoz.

Ha pedig tagadná a tett elkövetését, ez állításának igazolására felhozott körülmények is feljegyzendők, természetesen mindazon adatok felsorolásával, a melyek előadását megerősítik vagy annak valóságát megczáfolják.

Megjegyzem azonban, hogy a tagadásban levő terhelt előadásának megegyezésére sohase hozzon fel a járőr a csak maga által kitalált és mivel sem igazolható körülményeket, hanem mindig csak olyanokat, a mit a nyomozás adataival, szakértők s tanuk bemondásával bármikor is bizonyítani tud.

A polgári bíróság ugyanis tanuvallomások, bizonyítékok vagy bűnjelek nélkül, csupán a járőr által kita-

lált — úgynevezett — alapos gyanuokok alapján, ha ezek semmivel sincsenek támogatva s tulajdonképen egyéni feltevéseknél nem egyebek, sohasem hoz ítéletet, hanem az eljárást már a kir. ügyészség megszünteti.

A felsoroltak alapján készített jegyzék általában megfelel annak a követelménynek, a melynek megfelelően kifogástalan jelentést lebet szerkeszteni.

Végül még csak azt jegyzem meg, hogy csupán a tanuk vallomását azon okból elferdíteni, hogy a csendőr járőr előjárója az esetet kiderítettnek lássa; vagy egyenként nem kérdezett tanukat kikérdezetteknek jelenteni olyan hiba, a mely előbb-utóbb megboszulja magát. Egyrészt az által, hogy ez a szabálytalanság illetve mulasztás a vádlott felmentését vonja maga után s így az eset kiderítetlennek tekinthető, másrészt pedig, ha a bíróság az ilyen szabálytalanságokat vagy mulasztásokat a csendőr járőr előjáró parancsnokságával tudatja, a hibás járőr, esetleg a jelentés fogalmazványát felületesen átvizsgáló őrsparancsnok a felelősségrevonást nem kerülheti el.

A mint tehát a nyomozásnál az alaposság a fő, éppen úgy feltétlenül szükséges az alaposság a kinyomozott adatok feljegyzésénél is; és csupán kényelmeskedésből senki se támaszkodjék az emlékező tehetségére, hanem igyekezzék mindent a legpontosabban papírra vetni. Mert csak kifogástalan munkának van eredménye és haszna.

Egy Pinkerton-eset.

Írta: Fehér István.

A menekülő gonosztevő üldözése igen nehéz és fontos része a kriminalistikának, s tulajdonképen egy-egy probléma, melynek megoldása gyakran komoly feladat elé állítja a hivatott közeget különösen, ha olyan esetről van szó, mely erősen érdekli a nyilvánosságot.

Hogy mily nehéz némely esetben a menekülő tettes nyomára jönni és hogy mennyire üdvös és szükséges lenne a bűncselekmények és gonosztevők nemzetközi úton való kinyomozása és üldözése azt az utóbbi eset is igazolja.

1907 április hó 21-én a délelőtti órákban H. uagánzónó kárára ennek távollétében hetórés útján több igen nagy értékű értékpapir lopatott el; a lopást aznap

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.

délután 4 óra tájban vették észre. A tett elkövetésével az ugyanazon házban lakó Uhr nevű kereskedő gyanúsítottat, a ki a tett elkövetése után — a nélkül, hogy nejjének megmondta volna, hogy hová megy — nyomtalanul eltűnt, továbbá, mert az elkövetés módja egy, a helyi viszonyokkal ismerős tetteste vallott.

A károsnő ügyszintén a gyanúsított kereskedő nejjének és tanoncának valamint egy benső ismerősének kikérdezése során a bíróság megállapította, hogy a gyanúsított egyén évekkel azelőtt néhány hónapon át az Északamerikai Egyesült-Államokban tartózkodott, hogy egy ottani ismerősével állandó levelezésben állott — s hogy az utóbbi időben szorgalmasan tanulta az angol nyelvet.

A házkutatás alkalmával előkerült egy brémai hajózási vállalatnak prospektusa is; mint hogy azonban ezen prospektus a holt egyik fiókjában találtatott, felmerült annak a lehetősége, hogy a tettes a nyomozás félrevezetését célozza azzal, hogy ezt a füzetet a fiókban hagyta, azt a látszatot akarván felkelteni, mintha Brémában szállt volna hajóra. Ugyanczen okból a nyomozók nemcsak a brémai, hanem a többi kikötők rendőrségét is értesítették a lopásról. Szerecsére a károsnál megvolt az ellopott értékpapírok jegyzéke, a mely a legtöbb bel- és külföldi rendőrhatalóságnak, de különösen az Egyesült-Államok összes consulatusainak megküldött, az utóbbiaknak oly megkereséssel, hogy erről az amerikai bankokat szintén értesítsék.

Bizonyos idő múlva U. életjelt adott magáról; levelet írt és azt a teljes asszony révén küldte hátrahagyott nejjének. Ez csakhamar kitudódott, azonban csak annyit lehetett megállapítani, hogy a levél New-Yorkban lett feladva. Később képeslevelező lapok érkeztek U. kereskedő ismerőséhez, az ő aláírásával. Ezek is a bíróság kezébe kerültek. Megállapítottat, hogy a lapok Kanada egyik városában adták postára azonban valószínűtlennek látszott, hogy U. ott telepedett volna, inkább az volt valószínű, hogy csak kirándult oda.

Néhány hét elteltével a new-orleansi consulatus jelentette, hogy ott 1907 július 11-én megjelent egy férfi, a ki Billy Venezolnek nevezte és egy magyar útlevéllel igazolta magát; ez az ember három értékpapírt akart ott eladni s akkor kisért, hogy a papírok a jegyzékben felsoroltak közül barommal azonosak voltak; kikérdezésekor Billy előadta, hogy a kérdéses papírokat New-Yorkban egy előtte ismeretlen embertől vette. Hogy Billy és U. egyazon személy lett volna, nem lehetett megállapítani, azonban a new-orleansi bankoknál eszközölt puhatólások alkalmával kiderült, hogy Billy több banknál is megkísérelte a papírokat értékesíteni; azonban mindenütt eredménytelenül.

A további nyomozás során kiderült, hogy egy baltimorei bankház egy ilyen körözött értékpapírt bizonyos Wendauer E. nevű embertől megvett, a ki állandó lakhelyül fivérének, Wendauer K. new-yorki lakosnak címét jelölte meg.

Egy, az illetőnek címére a bankház által feladott levél, mint kézbesíthetetlen, visszajött. Egy philadelphiai bankház szintén vett ilyen értékpapírt bizonyos Wendauer Junó nevű egyéntől, a ki szintén New-Yorkot jelölte meg állandó lakhelyül. Így budapesti ézég három ilyen értékpapírt vásároltatott bizonyos J. N. nevű embertől New-Yorkban.

A vizsgálóbíró tanácsára a kárvallott nő a nyomozás

folytatása végott a Pinkerton National Detective Agency-bez fordult és pedig — miután Uhr minden valószínűség szerint New-Yorkban tartózkodik s közötté és az ismételtlen előforduló Wendauer név között összefüggésnek kell lennie, — a társaság new-yorki osztályához.

Az a körülmény, hogy J. N. New-Yorkban három ilyen értékpapírt Budapesten értékesített és hogy a Budapesten megejtett nyomozás szerint osztrák értékpapírok megvételével és eladásával foglalkozott, mint fontosnak látszó adat, kábeltelegramm útján a detective-osztályllyal közöltetett.

A detektívek kinyomozták, hogy ezeket a papírokat bizonyos Schulz F. A. nevű ember adta el N.-nak. Do kinyomozta azt a bizonyos Schulzot is és ennek révén megállapította, hogy ő a kérdéses három értékpapírt Wendauer Antal nevű társától vette, a ki vele együtt 1908 januárjüig ugyanazon bankháznál volt mint kiszolgáló alkalmazva, de helyét ugyanazon év január 14-én, — a mikor egy egyén Wendauer után tudakozódott, a kitől, mint később kintűnt értéktelen részvényeket vásárolt — felmondás nélkül otthagya és nyomtalanul eltűnt.

Uhr kereskedőnek a detektívek által felmutatott fényképén Schulz azonnal Wendauer Antalra ismert és lakcímét is közölte a titkosrendőrökkel; azonban a jómadár már 1907 novemberében elköltözött onnét. Sok utánjárással sikerült Uhr legutóbbi lakását, melyből csak rövid néhány nappal azelőtt elköltözött, kinyomozni. A detektiv alaposan átvizsgálta a szobát és a személtládában megtalálta a hordár által a csomagolás alkalmával használni szokott czédulát, a melyre írónnal W. Billy Syracuse. New-York volt feljegyezve. A kikutatott hordár előadta, hogy Wendauer A. hatora W. Billy név alatt Syracuseba küldetett.

Syracuseban a kiküldött titkosrendőr megállapította és egy elfogadható ürügy alatt meg is tekintette Billy lakását, mely alkalommal ennek Uhrral való azonoságáról is meggyőződött.

Az így közrekerült és beismerésben lévő sikkasztó a kiadatási eljárás után Európába viaszszállítottatott s a bíróság által több évi börtönrre ítéltetett.

A debreczeniek gabonaadója 1685-ben.

A híres alföldi város történetére vonatkozó források közül mindenesetre egyik legérdekesebb a városi diarum. Ez egy jegyzőkönyv, a melybe minden nap beleírták a városra nézve fontos eseményeket. Egyformán megtaláljuk benne a nemcsa város követeinek traktálását Thököly-vel vagy a törökökkel és az időjárás változa-

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjótulányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.

13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Lovaglási gyakorlatok.

Harczszerű torna.

Díjugratás.

Lovaglási gyakorlatok.

A Ludovika-Mecsekula hallgatóinak július 2-iki sportversenyéről.

tosságát. Az országos fontosságú eseményeket csak röviden érinti, de annál bővebben szól a város ügyeinek állásáról. Természetes tehát, hogy ez a diarium megbecsülhetetlen forrás Debreczen XVII. századbeli történetére vonatkozólag.¹ Ebből merítettük mi is ezen rövid közlemény tárgyát, a melyet érdekesnek tartunk azért, mivel a törökök utolsó erőfeszítéseit mutatja be, hogy hatalmukat fenntarthassák.

Debreczen város bírájává az 1685. esztendőre Komáromi Istvánt választották. Alig hogy 1-én elfoglalta hivatalát, már másnap jött Szathmári János Váradról a pasa parancsolatával, hogy az új bíró sietve menjen be hozzá Váradra. Január 4-én hosszas tanácskoztak arról, hogy a törökök által követelt 1700 kiló lisztnek való búzát hogyan szerezzék be. Végre hosszas tanácskozás után azt határozták, hogy utcánként kell szedni, minden polturára egy véka rendeltetik, mivel, ha pénzünk volna is, nem találhatni, melynek exigálására bőséges tanácsbéli emberek expediáltak utcánként. Ugyanakkor jönnek a szekeresek, a kik a lisztet Érsekújvárhoz szállítják. Ezek jelentik, hogy a nagy hideg miatt az állatok legnagyobb része odavezett, a szekerek pedig mind tönkrementek, sőt sokan még a szekeres emberek közül is megbetegedtek a nagy hideg és éhség miatt. A tanácsnak, mit tehetett egyebet, el kellett küldeni Szentési Jánost és Csehi Jánost Nagy-Kállóba, hogy marhákat vegyenek. Nem tudjuk, hogy mikor jöttek vissza, de az bizonyos, hogy a lisztet február 6-án négy kocsi felrakva és Borbély András, Ladányi János, Varga György, Borsi János és megfelelő számú lovaskíséretre bízva elindították. Február 20-án érkezik meg az első levelük a melyben értesítik a nemes tanácsot, hogy Vácson vannak és hogy a Mácza² völgyén, Héviz³ egy embertől azt értették, hogy Máczán felül Nógrád felé, Püspök-Hatvan nevű faluban és Szekulyán is a váradiaikat felverték, melyhez ő kegyelmek is Tura nevű faluban közel hálván Málezánál eltértek Vácra, Borsi uramat a liszt felől küldték Nógrádban, de a Bék, reinfecteda bocsátta vissza, mivel abball csak a budai Vezér diszponál, másnap a váradai szanczokságbeli Szanak a Gömli Agával, Csorbacziával és budai csauzall beérkeztek, azok is Budáról várnak, megszámlálván a szanokat, sok híjjával találták, a mieinket is öt híjjával adták bé, hogy annyival inkább a Vezér meghányja, Vácson vagy Budán a lisztet le vigye. Február 25-én már újabb levelük érkezik, a melyben írják, hogy 19 praesentis a Budai Vezértől a váradai csauzokkal együtt Vácra érkeztenek (az hol az lisztet és szekereket hagyták volt), Budán a váradai Pasának mellettünk írott levelét megadván, a Vezér csak megazidogatta, el kellett jönni⁴ előlök semmit nem obtineálhatván a liszt lerakása felől; azon hajnalban az németek, labanczok a várost felvervén, megégették, az kinn lévő szekerebeli nyolcz lovat is kocsiostul elvitték. Az egri élet mind marháikkal együtt elhajtották. Az Vácson várban levő 45 élésszekerek még békével vannak, magok négyen az tűz alatt maradtak meg. Úgy értették ő kegyelmek, hogy az egri, tömösvári, váradai és budai Pasákra biz-

ták, hogy az lisztet Újvárbán lovok hátán vegyék 2000 zsákot is hoztak Budáról, azokat oda várják, addig ő kegyelmeket, lovokat ott tartóztatják. A Kajmekám az előtt való nap 19. praesentis ment Budára. Isten tudja, mit akarnak vélek. Az levélhozó két késérők beszélnek, hogy lovaink elszahaskodtak, éjjel benn hálnak, nappal az avaron vesződnek, de messze nem mernek menni.

Március elsején már körülbelül 31-en tértek haza a kísérők közül. Hirül hozták, hogy a lisztet Vácztól lerakták és minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a pasa hazaengedje lovainkat és szekereiket. De ez minden erőfeszítésük daczára sem sikerült. Lovaink annyira megéheztek, hogy «szíjjat, kötelet mit vagdálnak elejekben, azt is megennék.» Mivel a kísérők is éheztek, azért hazajönni kényszerültek. A lovak közül már 11 pusztult el és ha rövidesen nem jutnak élelemhez, mindannyi elbull.

Március 8-án hazaérkezik Vácra Borbély András, az egyik kiküldött vezető és érdekesen referál az ottani dolgokról.

Előadja, hogy «az váradiaik az ott őriző Pasa akaratjából küldték haza a törökkel együtt a végre, hogy a menynei nyomornságban, kárban őket lenni a Pasának megirták.»

«Ráá menvén a Pasára nagy éhezések felől, az ott való lisztből parancsolta, hogy magoknak sütsessenek, éhél meg ne haljanak, az lovak és marhák ha elvesznek is, arrul nem tehetnek.»

Szabó András márczius 15-én érkezett meg és szomoruan hozta hirül, hogy a pasa karóba huzással fengette mindannyiokat, ha a lisztet mindannyit, a mennyit hoztak, fel nem rakják saját lovaikra, de ezek azt nem fogják elbirni, mégis nagy kényszerűséggel el kellett indulni Érsek-Ujvár felé. A kocsisok elheszélése szerint, ők egész Szokolyáig jutottak el, a honnan azonban tovább menni nem bírtak és ezért mindenüket ott-hagyva hazajöttek. Másnap ismét jött hat szekeres ember üres kézzel, mivel ők sem bírtak tovább haladni. «Németet és egyéb ellenséget nem láttak, sem lövést nem hallottak ők, mivel az hátulján voltak, hanem csak látták, hogy a törökök, tatárok szörnyen szaladtak.» A nemes tanács pedig, nem tehetvén egyebet, másnap elküldte Váradra Balla Jánost, Szabó Andrást és Pósalaki Jánost, hogy a Pasának bejelentésük a «váci casusz-t. 20. án már visszajöttek azzal a hírral, hogy «a károkról való jegyzést a Pasának beadván, a mit a 12,000 kila árpáért és 10,000 kila lisztért kezünkben adtak és mit vontak el benne, a mire ment volna, a Pasa computáltatta és találta 1204 tallér híjjával, de mind arrul, mind több kárainkról való végzést halasztotta...» A végzés megjött márczius 27-én Egerből; erős parancsolat a pasától, hogy «Egerben 4000 kila lisztet és száz szekereket küldjünk és Érsek-Ujvárbán szállítsuk.» Míg az meg nem történik, addig a pasa magánál tartja kezesekül Gyárfás Istvánt, Szathmári Jánost és Szabó Andrást.

*

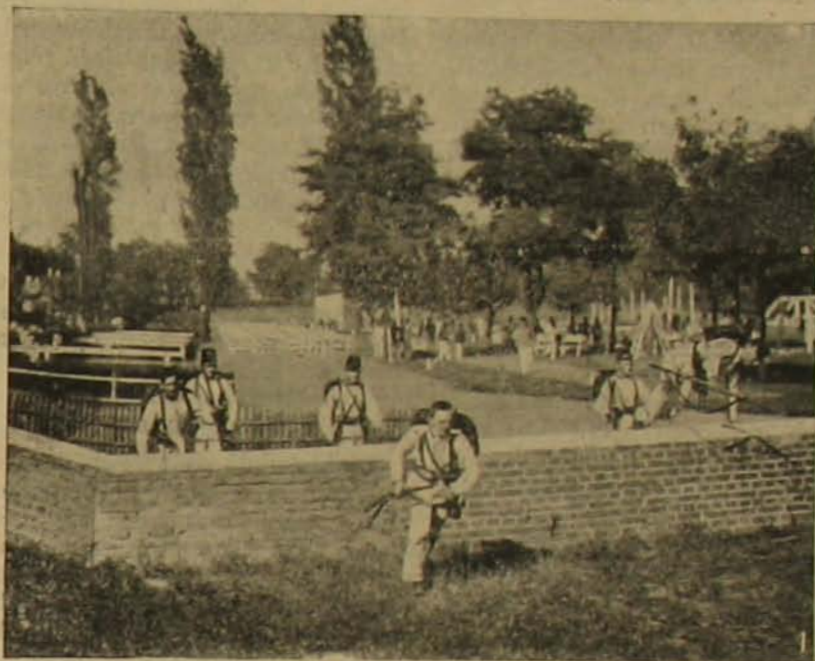
Ilyen erőfeszítésekkel küzdött a török, hogy hatalmát fentarthassa, de ez nem sikerült, rövidesen már a magyarok uralták ezt az országot és a török rövid idő múlva teljesen kitakarodott az országból.

¹ Megjelent hét közleményben a Történelmi Tár 1909—10—11. évfolyamaiban.

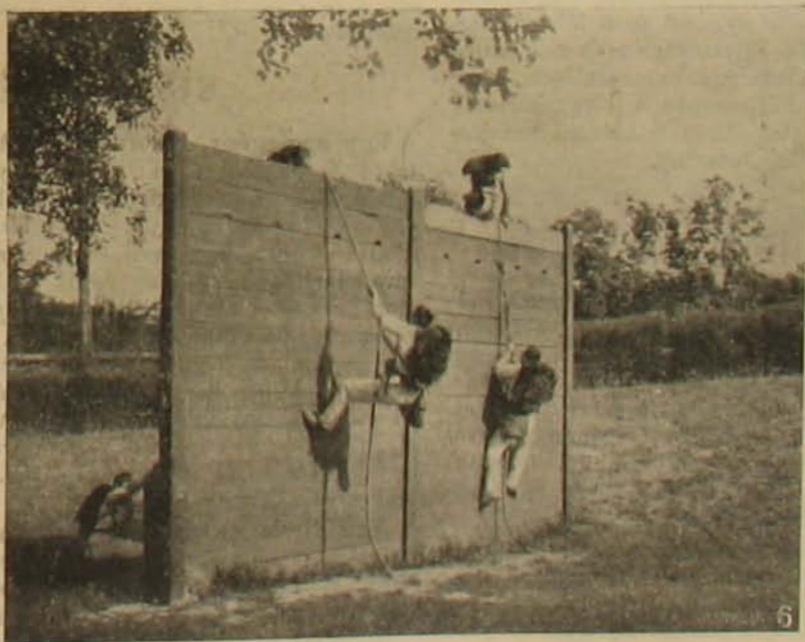
² Mácza — Galgamácsa.

³ Héviz — Galgahéviz.

ÉLELMISZEREKET legjutányosabban szállít ::: **BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég**
BUDAPEST, II., SZENA-TER 1. SZAM.
Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. esendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.
Részletes felvi ágisítást készséggel nyújtunk.

Harcszerű torna.

Harcszerű torna.

A Ludovika-Akadémia hallgatóinak július 2-iki sportversenyéről.

KÉPEINKHEZ.

A Ludovika-Akadémia hallgatóinak július 2-iki sportversenyéről.

A katonai kiképzésnél elsőrendű fontosságu szerepe van a testgyakorlatoknak. Hiszen tapasztalathól tudjuk, hogy a bevonuló ujongez minden tagja, feje, keze, lába, dereka olyan, mintha meg volna merevítve, mozdulata szegletes, járása bizonytalan. A napról-napra fokozódó mérvben folytatott testgyakorlatok mellett azonban úgy-szólván észrovellenül tűnik el a testrészek merevsége. Az izmok hajlékonyak, ingékonyak, a mozdulatok napról-napra szebbek, frissebbek és formásabbak lesznek s mire a testgyakorlatok oktatásszerű gyakorlása véget ér, határozott, biztos, dőlczeg járásulegény lesz az esetlen, lomha mozdulatu és járásu ujongezből. Ugyancsak így szokja meg lassanként az ujongez a lóháton való külön-féle mozdulatokat, az ollózást, a bokája összeverését a ló háta felett, a lóháton állva vagy háttal előre való lovaglást és a voltizsirozást, a melyeket mind csak azért kell gyakorolnia, hogy izmai hajlékonyak, ingékonyak legyenek, a lónak minden mozdulatát kitanulhassa, lovát jól megszokja s félelem nélkül dőlczegen üljön rajta. Valósággal esodaszumba menő átalakulása ez a külön-féle munkák végzésében megcsontosodott, megmerevedett testnek.

A testgyakorlatok igen szép eredményöt mutatták be a Ludovika-Akadémia hallgatói a folyó hó 2-án tartott sportversenyükön, a lovaglási, barcszerü torna és díj-ugratás produkezióiból, a melyeket a jelen számunkban közzölt képeken mi is bemutatunk.

Nemcsak meglepő, de gyönyörköltető is az a határozott, biztos és bátor magatartás, az az edzettség és az a lépésről-lépésre való kiszámítottaság, a mit a magas korlátokat megmászó gyalogosok kifejtenek s úgyszintén a lovasok részéről észlelhető nyugodt és a félelem legkisebb nyoma nélkül való állvalovaglás és a lóbátról való hátrahukfencezés is. Valóságos akrobata és műlovur mutatványok ezek, pedig hát csupán a testgyakorlatok szakszerű oktatásából s a fegyelmezett katonai nevelésből fejlődött ki ez az egész eredmény.

HIREK.

Értesítés. A «Csendőrségi Lapok» folyó évi 20. számában közölt «A milliméter papir felhasználása bűnügyi vázlatok szerkosztéséhez» czimű szakközleményt dr. Ebmer Rudolf gráci ügyész írta. Ezen közlemény, úgyszintén az ismeretelő rajzok, dr. Hans Gross gráci egyetemi tanárnak «H. Gross Archiv f. Kriminalanthropologie und Kriminalistik» czimű bűnügyi folyóirat 1907. évi december hó 19-én kiadott 29-ik fizetében látott napvilágot s abból fordítottát magyarra.

Adomány. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára a királykúpusztai csendőróra, az általa július 8-án e czéla rendezett táncmulatság tiszta jövedelme gyanánt 24 koronát küldött. Ezen összeggel a tőke 24,065 korona 80 fillérre emelkedett.

Próbaszolgálati idő kiterjesztése. Az igazolványos altisztek vasuti szolgálatba való átlépésének előmozdítása

érdekében, a honvédelmi miniszter a mult évi november 15-én kelt 115,966/3. számú körrendeletével (R. K. 35. sz. szab. rend.) felhatalmazta a csapatparancsnokokat, hogy mindazon igényjogosult altiszteknek, kik oly vasuti szolgálati állásokra törekednek, a melyeknek eléréséhez bat hónapnál bosszabb idejü próbagyakorlat (szolgálat) szükséges, ideiglenes szabadságot hat hónapon felül is egész egy évig terjedő időre engedélyzhessenek. Megengedte egyidejüleg a honvédelmi miniszter, hogy a bat hónapon felüli szabadságidő tartamára az altiszteknek, ha a vasuti igazgatás által részükre engedélyezett díjazásuk (napidíjuk) tényleges illetékük összességét el nem éri a különbözet, a kincstár terhére, előlegesen ki-szolgáltassék. Ezen messzemenő kedvezmény, melyel eddig csak a csapatbeli altisztek élveztek, a folyó évi június 28-án kelt 70,131/16. számú honvédelmi miniszteri körrendelettel (R. K. 28. sz. szab. rend.) a m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrség igazolványos altisztojaira is kiterjesztetett. Ezen intézkedésben újabb bizonyítékát látjuk az altisztiakar érdekeit előmozdító előjárói gondoskodásnak.

Megtámadott csendőrök. A vasmegyei Ostffyasszonyfán július 9-én, délelőtt 11 órakor egy tíz főből álló tömeg a szolgálaton kívül vásárlás czéljából a községben járt Borbély csendőrt megtámadta, a támadók egyike a csendőr bal mutatóujját megbarapta s az ekkép megszabzott csendőrtől a kardot is elvette. A kard visszavevétele és a támadók elfogása czéljából az őrsparancsnok vezénylete alatt kivonult három főből állott járót a tömeg ismételten megtámadta, kövekkel és botokkal megdöbölt. Járór a támadó tömeg ellen löfegyvert használva, összesen nyolcz lövést tett, minek következtében a támadók közül ifj. Dominkovics József és Dankovics József halhilo, Sági József, Bali József és Szilva József könnyű, a nézők közül pedig Németh Anna súlyos sérülést szenvedtek. A tömeg a fegyverhasználat után szétfutott. Az őrs a felizgatott keléylek csillapultáig 12 fővel meg-erősítettett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy agglegény kisorsolása. A Filadelfia mellett fekvő Germantown városban nagy most az izgalom a nők körében. Nem kisebb dológról van szó, mint hogy egy megcsontosodott elvekkel bíró agglegény sutba akarju dobni eddigi elveit és be akar vezetni a házasság birodalmába. Teszi ezt pedig az Immaoulata Conception nevű templom érdekében, a melyik pikniket fog rendezni, hogy törleszthesse adósságait. Hogy a jegyek minél kapósabbak legyenek, a pikniket az agglegény kisorsolásával kötik össze. A kinek számát kibuzzák, az nyeri el az agglegény kezét, a kinek neve eddig nem jutott nyilvánosságra, csak azt tudják róla, hogy egészséges gondolkodású, jól megtermett férfiú. Sorsjegyeket csakia nők vásárolhatnak.

Szelidített hangya. Egy francia természetudományi folyóirat igazi szelidítési csudáról számol be. Egy Wasmann Jermita nevű természetbúvár szerzetesnek, a ki különösen a hangyák világának kitünő ismerője, sikerült egy hangyát megszelidítenie. Wasmann az általa feltalált mesterséges hangyafészkekben több fajta hangyát tartott úgynevezett «vegyestelepítésben», ezt a parafadugaszszal elzárt üvegburát egy tápláló csövel kötötte

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi fizetést kell fizetni. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár- és varrógép nagyraktár

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Arjegyérlet ingyenes és bérmentre küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

öszre. Volt a hangyák között egy egészen kicsi, a többiekkel különböző apró hangya, mely a legkönnyebben volt megfigyelhető. Ez a kis hangya mindig pontosan megjelent a tápláló csöbben, vigan lakmározott a mézből és minden ételből, a mit a csöbbe tettek, aztán visszatért a fészekbe és zsákmányát megosztotta a többiekkel. Wasmann többször kivette a dugaszt a csöböl és ilyenkor a kis hangya kimászott és kint keresett élelmet. Ekkor aztán eleinte egy tü hegyére csöpögtetett mézet tartott. A hangya egy pillanatra visszarettent, de azután újra közeledett és lenyalta a mézet. Később már annyira vitte a kísérleteit, hogy a hangya közvetlenül az ujj hegyéről táplálkozott, a mi nagy csoda, mert a hangyának nagyon finom szaglószerve van a minden idegen élő lény szaga félelmet és idegenkedést kelt benne és vagy támadásra vagy menekülésre készíti. Végül már annyira vitte a szerzetes, hogy a hangya az etetés után minden menekülés vagy ellenkezés nélkül eltűrt, mikor egy finom csipeszzel megfogta és vissza helyezte a csöbbe. A ki ismeri ezeknek az állatoknak testükhöz aránytalanul nagy vadságát, melyhez a bengali tigris valószínűleg bárány szelidségű, az elképzelheti, hogy milyen csodálatos munkát végzett Wasmann páter ezzel a sikerült szelidítési kísérlettel.

Munka és emésztés. Ismeretes, hogy nehéz munka az emésztést nem csak zavarja, hanem azt a processzust teljesen meg is akadályozhatja. Szellemi munka ugyanezt a hatást idézheti elő. Megfordítva is áll ez azonban: t. i. az emésztési tevékenység is kedvezőtlenül befolyásolja a szellemi munka minden formáját. Egy Féré nevű francia tudós érdekes kísérleteket végzett annak megállapítására, hogy mily arányban képes az emésztés munkája az izmok tevékenységét leszállítani; és úgy találta, hogy ez a bátrányos befolyás sokkal jelentékenyebb, mint sejtették. Az étkezés után következő első órában a fáradtság nélkül végzett munka alig a felét éri el annak a munkának, a melyet az ember üres gyomorral végez: de a csökkenés ennek az első órában a kezdetétől a végéig mindig nagyobb. Az első tíz perc 75 százalékos munkeredménye a 45-ik percztől a 60-ik percig tíz percrentre száll le. A fűszerek és izgató eszközök; mint dohány, vagy alkohol befolyása nagyon jelentős mértékben mutatkozik, a mennyiben a fáradtságot eltünteti, de soba hosszabb időre, mint tíz percre; ennek elmúltával a kimerültség érzése ismét visszatér és pedig fokozottabb mértékben, ennél fogva leghelyesebb a fő étkezés idejét mégis estére, a munka bevégezése utáni időpontra tenni. Könnyű, kismennyiségű villásreggeli délnél, az ebesség érzésének csillapítására elég volna, és ez nem is terhelné meg a gyomrot oly nagy munkával, hogy a munkeső azáltal érezhetően megbénulna, mint ez a mostani kiadás ebédelés folytán történik.

Az angol koronázás és a táviró. Azt a nagy érdeklődést, a mit az angol koronázás után az egész világ tanúsított, leginkább az illusztrálja, hogy a koronázás napján Londonból vidékre, külföldre összesen 867.000 szót táviratoztak. A következő napon, a körmenet napján pedig 370.000 szót továbbítottak a londoni telegrafisták. Hogy e napokon milyen megerőltetéssel dolgoztak a tisztviselők, azt legjobban az bizonyítja, hogy Londonban különben naponként átlag 150.000—200.000 szót adtak föl. A számok egyébként rendkívüli növekedést jelentenek, szemben a VII. Eduárd király koronázása alkalmából küldött táviratokkal. 1902 augusztus

2-án, a koronázás napján 500.000 szót küldtek el, a következő napon meg 170.000 szót.

A türelempróba. Egy amerikai egyetemi professzor nyolczvezernél több jelentékeny férfi és nő életrajzából kimutatást csinált arról, meddig várakoztatta őket a sors az első nagyobb sikerre. A kimutatás szerint ez a siker így jelentkezett: ötvennégy színésznél harmincz esztendő korában, negyven színésznél huszonöt éves korában; kétszázbatvan művésznél csak negyven esztendő korában a ugyanebben a korban huszonnégy művésznél is. Az írói pályán ötszázhuszonnyolcz férfinak harmincznyolcz évig, kétszázbatvenkét írónőnek negyven évig kellett várni. Ezerkilenczven egyetemi professzor ötven esztendő korában érte el az első sikert, tizenegy női professzor hamarabb: negyven éves korában. Megváratta a sors a számon tartott szerkesztőket is; ötszázkilenczven csak ötven esztendő korokban tudtak sikert elérni, tizenhárom szerkesztő még később: hatvan éves korában, a mi már nagy idő. A jogászok, nyolczszázötvenhét, ötvenöt esztendő korokban, száztizenegy zenész negyven éves korában, ötszáznegyven orvos negyvenhét éves korában és négyszáztizethat természettudós ötvennyolcz éves korában aratta le az első siker babérait. Ezek szerint ugyancsak megvárakoztatja az embert a sors, míg az első sikerhez hozzájuttatja, ez a kimutatás azonban nem egyezik meg a tapasztalásainkkal; bizonyára azért olyan kedvezőtlen az eredménye, mert igazi tehetségek pályafutásáról számol be.

A rózsá mint étel. A főtt rózsaleveleket már igen régen ismerik és kedvelik. A tizenharmadik században Franciaországban nagyon kedvelték a rózsalevelekkel fűszerezett ragoutkat és leveseket. Abban az időben nem mindenki természetthetett a kertjében rózsát, hanem csak az, a ki erre külön engedélyt kapott. A rózsatermelőknek a városi tanácsnak évenként, Vizkereszt-napján három rózsakoronát, pünkösdkor meg egy nagy kosár rózsát kellett adniok, a melyekből a tanács rózsavizet készítettett. Kedvelt tézta volt régebben a rózsapogácsa is, melyet úgy készítettek, hogy a téztaba rózsaleveleket keverték vagy egész bimbókat sűrű, tojásos téztaba mártottak és megsütöttek. Különösen a második fajta rózsateresztának állítólag nagyon jó volt az ize, ép úgy, mint a napfölkelte előtt tépelt harmatos rózsalevelekből készített gelée, a melyet úgy csináltak, hogy a rózsaleveleket mozsárban kásává zuzták. Finom dollog a rózsalikör is, a melyet rózsaleveleknek alkohollal való leöntése által nyernek. Romániában és Erdélyben a rózsaleveleket csukorral sziruppá főzik, a melyet aztán gyengélkedés, nátha és láz ellen használnak. Törökországban és a vele szomszédos államokban igen kedvelt csemege a «racbat», a melynek egyik főalkotórésze a rózsagelée. Végül itt említendő még a Délországban közkedvelt rózsalepény. A téztaba rózsaleveleket gyúrnak bele, azután árnyékos helyen megszáritják. A mikor már keményen száradt, mozsárban finomra törik és ilyen alakban szolgálják fel, vagy keverik tejbe, levebbe és egyéb ételekbe.

Szerkesztői lizenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

Vádlottnak az a tette, hogy a szolgálatadója (körjegyző) nevében és megbízásából magánegyénektől felvett, ezek által köztartozásaik törlesztése végett lefizetett összegeket jogtalanul saját céljaira fordította, a helyett, hogy azokat kötelességszerűen szolgálatadójának adta volna át, nem magánindítványra (Btk. 358., 348. §§.), hanem hivatalból üldözendő deliktum, mert elsősorban a befizetők tekintendők sértetteknek, mint a kik közpénzek átvételére és nyugtázására nem jogaított egyének teljesítették a befizetéseket.

(Curia 1911 márczius 1. 1474/1911. sz. a. I. Bt.)

I. A hatósági tagnak vagy közegnek hivatalos eljárása alatt történt tettelegesen bántalmazása megállapítja a hatóság elleni erőszak büntetvényének tényálladékát abban az esetben is, ha a bántalmazás nem a hivatalos eljárás akadályozására irányult, sőt ha azt nem akadályozta is. — II. Az 1890. évi I. t.-cz. 3. §-a szerint az állami utak közigazgatásának végrehajtási szolgálatát teljesítő államépítészeti hivatal tagjai: hatósági tagok.

(Curia 1911 febr. 15. 1126/1911. sz. a. III. Bt.)

Ajánlva feladott levélről kiállított feladóvevényen a czimzett nevének kiigazítása: közokirathamisítás. — Az a körülmény, hogy a jog sérelem bekövetkezése a körülményeknek csak csökkentő okával is elkerülhető, a jog sérelem lehetőségét csak csökkenti, de meg nem szünteti.

(Curia 1911 márczius 29. 2340/1911. sz. a. III. Bt.)

Vádlottnak az a tette, hogy a sértett által 40 koronáról kiállított nyugtát 400 K-ra meghamisította s ellene a sértett által indított sommás perben azt a meghamisított magánokiratot annak bizonyítására használta, hogy kötelezettsége megszűnt: magánokirathamisítás.

(Curia 1911 márcz. 15. 1928/1911. sz. a. III. Bt.)

A rágalmozó beadvány írója, babár a beadványt más részére s másnak az érdekében készíti is, utóbbival együtt tettestársként felel az irat tartalmáért.

(Curia 1911 márcz. 9. 1707/911. sz. a. II. Bt.)

Óraáthelyezések.

A m. kir. I. számú csendőrkerület dési szárnyának isepánmezői őrsé, 1911 július 1-ével Nagydebreczre;

a m. kir. V. számú csendőrkerület balassagyarmati szárnyának csegi őrsé pedig Bujákra helyeztetett át.

fogza. — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emellett fogza olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

H. Cs. Ricz Ármán gyógyszerész, Szent-János gyógyszerész Budapest II. Szónakér 1. sz.

Gy. J. Alsóviat. 1. Olvassa el az „Illatékazabály” 42. §. 1. p. második bekezdését, ennél többet mi sem mondhatunk. 2. Az esetben, ha a „Pótlék” XVI. fejezet 11. pontja betartatott, igen. 3. Véleményünk szerint nem. Örüljenek, hogy oly szépen teremtett szónájuk, a mi bizonyára akkor is megteremtett volna, ha az illető nincs elvezényelve. Miért akarnak egy rékáról két bőrt lehuzni? 4. A kögazdálkodás segítészésére.

Igazolványos altisztek. Mielőtt a polgári állásokat illető kérdésekkel a lap szerkesztőségéhez fordulnának, olvassák el figyelőn a „Csendőrségi Lapok” 1910. évi 50—53., továbbá az 1911. évi 2—5. számaiban dr. Végh Kálmán miniszteri segédtitkár úrnak „Az igazolványos altisztek a polgári szolgálatban” című cikksorozatát, hol bizonyára ki-ki megfogja találni kérdéseire a feleletet.

T. J. Őrmester és Érdeklődő. „Igazolványos altisztek” alatti üzenetnek Önöknek is szól. A beküldött póstabélyeget lapunk javára bevételértük.

N. csendőr. Igen, szolgálati uton.

Felső. Igen. Természetesen a kellő határok között, mivel követelésbe nem szabad menni.

166. K. M. 1. Nem. 2. A másodesendőr nem. 3. A házi-asszonyoknak; ha ilyen nincs a házigazdának. 4. Előírva sehol sincs. A leghelyesebb, ha Ön is úgy szólítja, mint mások. A megilletés cím „asszonyosság, ténsasszony”. Franciaországban például az „asszonyom” (Madame) megszólítás általános a ép úgy kijár a grófnőnek, mint a szatócs nejének. 5. A helyes tényállást a kellő adatok hiányában tisztán levele értelmében itten megállapítani nem tudjuk s így választ sem adhatunk. Forduljanak ez ügyben a szárnyparancsnoksághoz.

D. M. 1884. Nem lesz beszámítva.

180. az irodaátalány terhére.

Sz. Olvassa el az 1908. évi 52. számunkban „Erdőőri szakiskola” jelige alatt közölt üzenetünket.

1908. Őrmester. 1. Jelenleg igen. 2. A 331-ik.

B. L. Árokajla. 1. Úgy tudjuk, hogy szeptember 1-én. 2. Adatok hiányában pontos feleletet nem tudunk adni. Ha jól végezte a továbbképző tanfolyamot, legyen türelemmel Őre is majd sor kerül.

Pilisztó. 1. Legalább középiskolai négy osztály, megfelelő kitélő, egy három hónapig tartó szaktanfolyam sikeres elvégzése és sok más egyéb; mindenekelőtt pedig személyesen kell jelentkezni a budapesti államrendőrség főkapitányságánál, hol ha egészségesleg és egyébként is alkalmasnak találják a felvételre, a szükséges utbaigazítást megadják. 2. Tudnunkkal lehet.

Óreg csendőr. 19. A szolgálati idő a tényleges fogyatékhavételig számít, így ha december hóban vizgálják felül, előreláthatólag nyugdíjat fog kapni. (L. Illatékazabály 27. §. 6. p. e) alpont.)

611. Nem.

F. Galgócz. Alígha illeti meg, mert a közétkezésben négyen vesznek részt.

F. J. 70. Véleményünk szerint betndható.

B. J. 59. Kezthely. Kérelmének sajnálatunkra mi eleget nem tehetünk. A javaslatlétel az illetékes parancsnokság hatáskörébe tartozik; hogy azt meg nem tette, annak bizonyára valami akadályja volt. Az öt év hozzá nem számítható.

Csendőrőrs Palánka. Állategészségügyi kihágását képez.

Villamos és gőzre berendezett gyár úrból, nem képes olcsó finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertanárja. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, harmonium, harmonika, fa-, rézfuvó-hangszer, lúr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** külön költségmentes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

Különítmények felállítása.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület területén: Szirk-vashegyen, 1911 július 1-én egy három főből álló különítmény állítottatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.**Okiratilag megdicsértettek:**

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Thurzó Vilmos VI. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén, 15 évi csendőrségi szolgálata alatt kifejtett buzgó tevékenységeért.

Nagy János I. és Hantal József VI. számú csendőrkerületbeli cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén 18, illetve 13 évi csendőrségi szolgálatuk alatt kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Farkas Illés VI. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 21 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt, úgy a közbiztonsági, mint az irodai szolgálat terén, nagy szorgalommal kifejtett eredményes tevékenységeért.

Nagy Illés, Rab Zsigmond és Mészáros Károly, II. sz. csendőrkerületbeli őrmester, illetve cz. őrmesterek, 22, 16 és 13 évi csendőrségi szolgálatuk alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenység és példás magatartásukért.

Krausz Lajos II. számú csendőrkerületbeli cz. őrmester, egy rablógyilkosság tettesének öt napon át szakszerűen vezetett ferasztó nyomozás utáni kiderítése, elfogása és a bűnjelek biztosításáért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Mészáros János L., Szabó János I. járásörmesterek, Tremmel János őrmester, Tóth Vendel, Tiboly István, Schranz Pál, Gábel Dénes, Bárany Mihály, Takács János I., Csáder Ferencz, Csillag József, Vlai Mihály, Magyar István I., Jánossy Rudolf, Horváth Ferencz IX., Horváth András I., Reikárt István, Barcsi János, Kiss József IV., Sznapek József, Hertelendy Lajos, Nagy Ferencz II., Hajdinák Ferencz, Hideg Antal, Bakonyi András, Szakál János, Balogh Antal, Fliszár József, Szöke István, Novák Lajos, Pót Gyula II., Budai József cz. őrmesterek, Bedő János őrsvezető, Sebők Lajos, Nagy Lajos V., Schreiber Mór, Gyurác István, Viszhoffer András, Szabó István III., Sipos István, Kövi Pál, Viszló Imre, Törő János, Schreiber Ferencz, Egyed János, Berkes István, Belső Vendel, Cserna János, Tantos János cz. őrsvezetők, Biró Pál, Angyal Lajos, Zsilavecz Miklós, Pruszi Károly, Molnár Károly, Horváth István III., Gubovics Sándor, Sipőcz Ferencz, Jubász János és Kovács Pál I. csendőr cz. őrsvezetők, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt, de különösen a legutóbbi évben, a közbiztonsági szolgálat terén általában tanusított kiváló szorgalmuk, buzgó tevékenységük és eredményes működésükért, valamint kifogástalan magaviseletükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Rákóczi Alajos csendőr, egy tüzeset alkalmával az életbiztonság és vagyonmentés körül tanusított bátor és önfeláldozó magatartásáért.

Kalács István csendőr cz. őrsvezető és Kulbert János csendőr egy tűzvész alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül tanusított ügyes és fáradságot nem ismerő tevékenységükért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Páris Lajos, Krommer A. József, Vida István cz. őrmesterek, Klein Károly, Szép Lajos, Gangler Ferencz, Horváth Károly III., Goczán Gyula, Szanati József II., Teller József, Tóth János II., Németh István X., Bagoly András cz. őrsvezetők, Miklós Gergely, Homola Ferencz, Szalai István, Cseb Antal, Márkus József, Krosz György, Morócz Imre, Asbóth József I., Domonkos Ferencz, Hersits Mihály, Bitter Ferencz, Nyerges Benjámín, Pataki Ferencz, Zsittek Ferencz, Vörös István, Tótiván Ignác, Kalma Imre csendőr cz. őrsvezetők és Matoseő Alajos, Toki István, Császár János, Korcsmáros József csendőrök, hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt, de különösen az utóbbi évben a közbiztonsági szolgálat terén tanusított buzgó tevékenységük, eredményes működésük és jó magaviseletükért.

Előléptettek:

1911 július 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Tóth Pál János, Kapacz Áron, Mikosevics Sándor, Dombi Márk, Kiss József II., Pauli József, Illés József és Györgypál Albert *őrsvezetők cz. őrmesterekké*:

Villányi Imre, Deák Mihály, Lindner János, Baricz Károly, Puskás József I., Todorán Zakariás és Horváth István IV. cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*;

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 június 5-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Müller János csendőr és

1911 június 8-ával:

Lunguj János csendőr, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Orbán János járásörmester, 1911 május 13-án.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Tausz Joachim csendőr cz. őrsvezető, 1911 június 22-én.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Hurdukasi László csendőr cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 június 21-én 76,229/VI—a. sz. alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Hunyadi»-ra változtatta.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Blasiu (Bláza) Ábrahám cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 június 15-én 76,225/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Balázs»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Lindner János őrsvezető, Lambert Zsuzsannával, 1911 július 2-án, Németszentpéteren.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Váradai Ferenczjárás-örmester, Kendöl Rozáliával, 1911 június 24-én, Budapesten.

Székely Ferencz cz. őrmester, Dekner Etelkával, 1911 június 25-én, Váiban.

Nagy Ferencz őrmester, Gombarovics Anna Mária Rozáliával, 1911 június 22-én, Laskón.

Tóth Kálmán cz. őrsvezető, Hegedüs Terézszel, 1911 május 28-án, Kisgörbőn.

Németh György III. cz. őrmester, Marton Teréziával, 1911 május 21-én, Felsőiskázon.

Gerencsér Ferencz cz. őrsvezető, Oavald Teréziával, 1911 június 8-án, Kerczán.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Kovács János cz. őrsvezető, Fülöp Linával, 1911 június 25-én, Parajdon.

Kató Bálint cz. őrsvezető, Schuffert Katalinnal, 1911 június 25-én, Szászmagyaroson.

Szász Márton őrsvezető, Benedek Máriával, 1911 június 5-én, Kisbacsonban.

Sárközi József cz. őrsvezető, Horváth Karolinával, 1911 június 17-én, Lupényban.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Szöllösi Imre őrmester, Mándy Vilma Klárával, 1911 június 8-án, Lázárban.

Kis p. Károly cz. őrmester, Hetey Idával, 1911 június 13-án, Nyirmihálydon.

Mizsei Pál cz. őrsvezető, Bozsodi Juliannával, 1911 június 17-én, Szamosdobon.

Szilágyi József cz. őrsvezető, Kovács Zsuzsannával, 1911 június 30-án, Szatmárcsekén.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a fecsádi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Telekkönyvi vizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a lugosi kir. törvényeszek elnökéhez 1911 július 31-ig.

Egy irtóki állás az aranyosmaróti királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a aranyosmaróti kir. törvényszék elnökéhez 1911 aug. 7-ig.

Egy irtóki állás a pozsonyi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pozsonyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 augusztus hó 3-ig.

Egy hivatalozolgai állás a dévai kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 240 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a dévai kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi aug. 15-ig.

Szives figyelmébe!

Ugy a csendőrség, mint a rendőrség körében évek óta közkedvelt Riesz, volt
:: ktskunhalasi gyógyszerész ::

lábizzadás

elleni kenőcs egyedül csak Szent János gyógyszerész, Budapest, II., Széna-tér 1. sz. kapható 1 K 20 fillér beküldés ellenében bérmentve. — Utánvéttel 1 korona 75 fillér. — Telefon 42-12.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...:

Belügyminiszter ur által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni
bizonyítvány raktárunkon már kapható.